

Bình Thủy, ngày 16 tháng 10 năm 2026

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP KIỂM TRA GIỮA KÌ I
NĂM HỌC 2026-2027
MÔN NGŨ VĂN - KHỐI 10

I. GIỚI HẠN KIẾN THỨC

Bài 2. *Vẻ đẹp của thơ ca*

II. CẤU TRÚC

A. ĐỌC (6,0 điểm)

* Nhận biết:

- Nhận biết được các biểu hiện của thể thơ, từ ngữ, vần, nhịp và các biện pháp nghệ thuật trong bài thơ.
- Nhận biết được bố cục, những hình ảnh, chi tiết tiêu biểu trong bài thơ.
- Nhận biết được nhân vật trữ tình, chủ thể trữ tình trong bài thơ.
- Nhận biết được bối cảnh lịch sử - văn hóa được thể hiện trong bài thơ.
- Nhận biết được những biểu hiện trực tiếp của tình cảm, cảm xúc trong bài thơ.

* Thông hiểu:

- Phân tích được giá trị biểu đạt, giá trị thẩm mỹ của từ ngữ, vần, nhịp và các biện pháp tu từ được sử dụng trong bài thơ.
- Phân tích được ý nghĩa, giá trị của hình ảnh, chi tiết tiêu biểu trong bài thơ
- Hiểu và lí giải được tình cảm, cảm xúc của nhân vật trữ tình thể hiện trong bài thơ.
- Nêu được cảm hứng chủ đạo, chủ đề, thông điệp của bài thơ.
- Phát hiện và lí giải các giá trị đạo đức, văn hóa từ bài thơ.

* Vận dụng:

- Rút ra được bài học về cách nghĩ, cách ứng xử do bài thơ gợi ra.
- Nêu được ý nghĩa hay tác động của tác phẩm đối với tình cảm, quan niệm, cách nghĩ của bản thân trước một vấn đề đặt ra trong đời sống hoặc văn học.

* Vận dụng cao:

- Vận dụng những hiểu biết về bối cảnh lịch sử - văn hoá được thể hiện trong bài thơ để lí giải ý nghĩa, thông điệp của bài thơ.
- Đánh giá được nét độc đáo của bài thơ thể hiện qua cách nhìn, cách cảm nhận riêng của tác giả về con người, cuộc sống; qua cách sử dụng từ ngữ, hình ảnh, giọng điệu.

B. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài tập làm văn: Viết văn bản nghị luận phân tích một tác phẩm thơ.

* Kiểu bài

Phân tích, đánh giá một bài thơ: là kiểu bài nghị luận văn học dùng lý lẽ và bằng chứng để làm rõ giá trị nghệ thuật và ý nghĩa nhân sinh của bài thơ.

*** Yêu cầu**

Về nội dung

Phân tích, đánh giá được một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật như dạng thức xuất hiện của chủ thể trữ tình, kết cấu, từ ngữ, hình ảnh, vần, nhịp, biện pháp tu từ,...

Về kỹ năng

- Lập luận chặt chẽ, thể hiện được những suy nghĩ tình cảm của người viết về bài thơ.
- Có bằng chứng tin cậy từ bài thơ
- Diễn đạt mạch lạc, sử dụng được các câu chuyển tiếp, các từ ngữ liên kết giúp người đọc nhận ra mạch lập luận.
- Bố cục bài viết gồm 3 phần:
  - + *Mở bài*: giới thiệu về bài thơ và tác giả; nêu nhận xét khái quát về nội dung, nghệ thuật của bài thơ.
  - + *Thân bài*: lần lượt phân tích, đánh giá những nét đặc sắc về nghệ thuật của bài thơ.
  - + *Kết bài*: khẳng định lại giá trị đặc sắc về nghệ thuật của bài thơ; tác động của bài thơ đối với bản thân hoặc cảm nghĩ về tác phẩm.

*** Cách viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một bài thơ.**

Bước 1: Chuẩn bị viết

- a. *Xác định đề tài, mục đích viết, người đọc*
- b. *Thu thập tư liệu*

Bước 2: Tìm ý và lập dàn ý

a. Tìm ý:

Trả lời các câu hỏi: Khi tìm ý cho việc phân tích, đánh giá nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của một bài thơ, bạn cần đặt và trả lời các câu hỏi phù hợp với đặc trưng thể loại của bài thơ ấy. Các hỏi có thể là bài thơ được sáng tác theo thể thơ nào? thể thơ ấy có những điểm gì đáng lưu ý? Các yếu tố hình thức như vần, nhịp, từ ngữ, hình ảnh, kết cấu bài thơ có gì đặc sắc và đã góp phần thể hiện chủ đề như thế nào?

b. *Lập dàn ý*: Sắp xếp các ý theo một trật tự hợp lý với 3 phần Mở bài - Thân bài - Kết bài.

*** Mở bài:**

- Giới thiệu văn bản (tên, tác giả, thể loại,...)
- Nêu vấn đề nghị luận.

*** Thân bài:**

- Phân tích, đánh giá một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của văn bản:
  - + Thể thơ
  - + Chủ thể trữ tình
  - + Vần
  - + Nhịp
  - + Biện pháp tu từ từ vựng
  - + Cách sử dụng từ ngữ (nhận xét cách sử dụng từ ngữ: lớp từ Hán Việt, thuần Việt; giản dị, mộc mạc, uyên bác,...)
- Ý nghĩa nhân sinh mà bài thơ hướng đến.

...

* Kết bài:

- Khẳng định lại một cách khái quát giá trị đặc sắc nghệ thuật của văn bản.
- Nêu tác động của tác phẩm đối với bản thân hoặc cảm nghĩ sau khi đọc, thưởng thức bài thơ.

* Kĩ năng trình bày và diễn đạt:

- Sắp xếp luận điểm (lí lẽ và bằng chứng) hợp lí.
- Lập luận chặt chẽ, trình bày mạch lạc.
- Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, đáp ứng yêu cầu của kiểu bài.
- Sử dụng được các từ ngữ, câu văn tạo sự gắn kết giữa các luận điểm, giữa bằng chứng với lí lẽ.

Bước 3: Viết bài

- Triển khai dàn ý đã lập thành bài văn hoàn chỉnh.
- Bài văn cần có hệ thống luận điểm rõ ràng, sắp xếp theo trình tự hợp lí.
- Mỗi luận điểm cần có lí lẽ và bằng chứng thuyết phục, phù hợp.

Bước 4: Xem lại và chỉnh sửa

Tổ trưởng kí duyệt

Lê Thị Năm

Người soạn

Huỳnh Thị Kim Yến